

Enkele bespiegelingen bij de sluipende bestuurlijke transformatie van Nederland

Provincies verdwijnen...**districten** verschijnen

Het is in Nederland niet ongebruikelijk om ingrijpende bestuurlijke veranderingen op 'natuurlijke wijze in te voeren. Anders gezegd: men laat het bestuurlijk maar over aan de tijd. Het bewijs voor deze keuze in het geval van de provinciale herindeling is snel gedaan als men de eindeloze reeks van afgewezen voorstellen die in de afgelopen decennia zijn gepresenteerd doorneemt, inclusief de bijbehorende commentaren en debatten.

Toch staat er wat te gebeuren, weliswaar onbekend wanneer. Wie de grote ontwikkelingen in ons land door de oogharen bekijkt ziet dat er een geconcentreerde verstedelijking bezig is te ontstaan in een drietal stedelijke gebieden: Groot Groningen, Randstad en Brabantstad. Daarnaast heeft de bevolkingskrimp toegeslagen in een groot aantal voornamelijk grensgebieden zoals Oost-Groningen, Achterhoek, Zuid-Limburg en Zeeland. Dit proces van bevolkingsconcentratie en krimp leidt er toe, dat er grote intergemeentelijke bestuurlijke concentraties ontstaan zijn zoals de metropoolregio Rotterdam-Den Haag die qua bestuurlijke invloed de provincie Zuid-Holland meer en meer beconcurrert. Niet zo vreemd, de gemeente Rotterdam trok zich al nooit veel aan van de provincie Zuid-Holland die zich van de weeromstuit presenteerde als de belangenbehartiger van de kleine gemeenten. Maar er is intussen veel veranderd in het takenpakket van de provincies, dat thans meer en meer beperkt wordt tot de harde sector van infrastructuur en milieu met nog wat economische zaken. Kortom bestuurlijk zal met dit gekrompen takenpakket op termijn een 'district' van het ministerie van Infrastructuur en Milieu voldoende zijn. De economische activiteiten kunnen worden herverdeeld over Rijk en gemeente.

De verwachting dat opheffing van de provinciale bestuurlijke laag in een keer zal geschieden is onwaarschijnlijk. Het zal stap voor stap gebeuren met als meest waarschijnlijke indeling een vijftal districten met Groot Groningen, Brabantstad en een drietal Randstedelijke districten rondom Rotterdam - Den Haag, Groot Amsterdam en Utrecht/KAN. Overigens kunnen cultuurhistorische overwegingen leiden tot de nodige bezwaren tegen het opheffen van bepaalde provincies met een uitgesproken identiteit op dit vlak. Het ligt dan voor de hand om deze te handhaven als sociaal-culturele gemeenschapsverbanden in de vorm van intergemeentelijke regelingen.

Tegen de achtergrond van dit alles zal de discussie over het voortbestaan (van de vorm) van de Eerste Kamer op termijn natuurlijk ook onvermijdelijk worden. In welke richting zou de eerste voorzet kunnen komen en waarom juist daar? We houden u op de hoogte.....